

[Indenrigsministeren.]

de første Virkninger af sin nye Politik i disse Dages Obligationskurser.

Den Politik, man her tænker sig, er en Politik, som kan karakteriseres paa den Maade, at man gaar ind for den Tanke, at Lovgivningen ingen Indflydelse kan have paa Renten selv i et lukket Marked. Det er en Politik, som, saa vidt jeg ved, i Øjeblikket ikke føres i noget andet Land. Det er den rene liberalistiske Lære paa Pengeomraadet i en Tid, hvor andre økonomiske Faktorer maa indordne sig inden for visse Rammer; kun Kapitalens Pris tror man kan undtages fra at indordnes under Fællessynspunkter. Det glædede mig at høre, at det ærede 14de Medlem for 5te Kreds (Bækgaard) fremkom med Bemærkninger, der tydede paa, at han forstod, at det lader sig ikke gøre; man kan ikke af Omstændighederne tvinges ind i en Politik, der sætter Rammer om det økonomiske Liv paa alle Omraader, og samtidig opretholde den liberalistiske Lære, at paa Pengeomraadet kan der i saa Henseende intet foretages fra Lovgivningsmagtens Side. Det er denne Politik, der er proklameret her i Aften. Det blev gjort ganske aabenlyst af den ærede konservative Ordfører; han bekendte sig til det, som, saa vidt jeg ved, altid har været det ærede Medlems Anskuelse — det siger jeg ikke noget til —, at Lovgivningen ikke kan øve Indflydelse paa Rentens Højde i et Land, selv ikke under Forhold som dem, vi kender nu i det lukkede Kapitalmarked.

Jeg skal derefter gøre enkelte Bemærkninger om det Afsnit, der drejer sig om Lettelsen af Ydelserne i Kreditforeningerne, altsaa det Afsnit, som i særlig Grad har været Genstand for Forhandlinger mellem Venstres Ledere og Regeringen. Jeg gør opmærksom paa i Tilslutning til Ordførerens Udtalelser, at det, man foreslaar i Ændringsforslaget, er; at Lettelsen i Ydelserne for Kreditforeningernes Laantagere skal ske ved, at Staten optager Statslaan og nedsætter Ydelserne i Kraft af disse laante Penge, og den Lettelse, Laantagerne herved faar, skal de saa paatage sig som ny Gældsbyrde, som de øjeblikkelig og ud i alt Fremtid skal forrente — altsaa en Lettelse af den halv-aarlige Ydelse i 6 Terminer, der skal om sættes i en forøget Rente, saa længe Laanet løber. Jeg spørger: kan dette virkelig være vel betænkt? Jeg ser i denne Forbindelse ogsaa hen til den uhyre Administration, det vil medføre for Landets Kreditforeninger. Jeg minder om, hvorledes det staaende Fællesudvalg, i hvert Fald Medlemmer deraf, har beklaget sig over, at Forslaget,

som det var aftalt mellem Venstres Ledere og Regeringen, vilde medføre en stor Administration, men den er intet i Sammenligning med, hvad det her foreslaaede vil medføre. Lad mig blot nævne et enkelt Eksempel. Lad os tag et Laan i Østifternes Kreditforening; 7de Serie, 3die Afdeling, paa 10 000 Kr. Deraf er Afdragene i Øjeblikket pr. Termin saadan noget som 22 Kr., og det Statstilskud, der skal ydes af de Laan, Staten optager, er 20 Kr. pr. Termin. Nu maa man betænke, at den Forrentningsbestemmelse, som Flertallet her i Tinget har indført, vil medføre, at paa et saadant Laan skal der i 1ste Termin paaføres en Rente af 40 Øre, i næste Termin 80 Øre, i den 3die 1 Kr. 20 Øre, i den 4de 1 Kr. 60 Øre, i den 5te 2 Kr., i den 6te Termin 2 Kr. 40 Øre og derefter i al Fremtid 2 Kr. 40 Øre. Alene denne Paaførelse af smaa individuelle Rentebeløb gennem 6 Terminer paa de Snese af Tusinder af Kvitteringer er en saa uhyre Administration, at jeg ikke begriber, at man med den Baggrund, her er givet, kan tænke sig at foreslaa noget saadant.

Dernæst ønsker jeg ogsaa at pege paa, hvad der er nævnt om, at Husmandskreditforeningerne er inddraget under de samme Regler som de andre Kreditforeninger. Det kan ved første Øjekast synes rimeligt for dem, der ikke kender nærmere til det, men kender man nærmere til det, maa man erkende, at det ikke kan lade sig gøre. Man maa erindre, at Husmandskreditforeningerne har de dobbeltmøntede Serier, men det er ensbetydende med, at deres Obligationer i stort Omfang ligger i Udlandet, og at der her maa tages de Hensyn, det kan være nødvendigt at tage paa dette Omraade. Derfor siger jeg: denne Bestemmelse kan ikke vedtages. De ærede konservative Medlemmer i Landstingets Udvalg plejer at være ængstelige for Følgerne af Indgreb over for Obligationerne. Mon de ærede Medlemmer ikke har glemt dette Hensyn her paa det allervanskeligste og mest saarbare Omraade, her, hvor Obligationerne ligger i Udlandet? Jeg henstiller, at de ærede Medlemmer endnu en Gang overvejer dette Forhold, inden de endeligt giver Forslaget deres Stemme.

Se, de Problemer, som jeg her har nævnt, er løst i det Ændringsforslag, som Regeringspartierne stillede, og som var aftalt med de Herrer Krag og Hauch. Nu vil Venstre stemme det ned, og samtidig erkender man i Betænkningen, at der opstaar en Situation, som er uforvarlig. Og hvad gør man saa? Ja, saa gør man virkelig det,